

Dili muhafaza etmek

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

Bismillahirrahmanirrahim
[Rahman ve rahim Allah'ın adıyla]

“(Rahman’ın kulları) onlardır ki yalan yere şahitlik etmezler! Boş ve kötü sözlerle karşılaştıklarında vakar ile oradan ayrılırlar.”

[Furkan suresi, ayet 72]

Muhterem Müslümanlar!

Yüce Allah, insanları ruh ve beden kabiliyetleri bakımından, canlıların en mükemmeli kılmıştır. Bir ayrıcalık olarak insana, düşünme ve konuşma yeteneği vermiş ve düşündüklerini ifade edebilmesi için de, ona özel bir dil bahşetmiştir.

Cenab-ı Allah, insan için dilin büyük bir nimet olduğuna, **“Biz ona bir dil ve iki dudak vermedik mi?”** [1] mealindeki ayetinde işaret etmektedir. Dil ile söylediğimiz her sözün, melekler tarafından kaydedilmekte olduğuna da, şöyle işaret edilmektedir: **“İnsan hiçbir söz söylemez ki onun yanında (yaptıklarını) gözetleyen (ve kaydeden) hazır bir melek bulunmasın.”** [2] Ayrıca Kur’an-ı Kerim’de, dilimizin kıyamet günü lehimizde veya aleyhimizde şahitlik yapacağı da vurgulanmaktadır. [3]

Aziz Cemaat!

Dil, bir anahtar gibidir. Hayrın da, şerrin de kapısını açabilir. Bu nedenle ağızımızdan çıkacak sözlerle dikkat ederek, akıl ve iman terazisinde tarttıktan sonra söylemeliyiz. Düşünmeden söylediğimiz sözlerin, bazen kırgınlıklara, dargınlıklara, kavgalara, hatta çeşitli olumsuzluklara kapı açabileceğini ve insanî ilişkilerin bozulmasına sebep olabileceğini unutmamalıyız.

O halde sözlerin en güzelini söylemeli, yeri ve sırası gelmeden her akla geleni konuşmamalıyız. Yüce Rabbimiz, bu konuda mealen şöyle buyurmaktadır: **“Kullarıma söyle, en güzel olan sözü söylesinler. Sonra şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan insanın apaçık düşmanıdır.”** [4]

Yüce Allah, Nahl suresinin 125. ayetinde, insanları hikmetli ve güzel sözlerle dine davet etmemizi emretmiş ve tatlı dilin ne kadar önemli olduğunu belirtmiştir. [5] Ayrıca, salih amellerle birlikte güzel sözlerin, O’nun yüce huzuruna ulaşacağını bildirmiş [6] ve dilleriyle insanları incitenleri de yermiştir. [7] Peygamberimiz (s.a.v.), insanı günaha en çok sevk eden organın dil olduğuna dikkat çekmiş ve Allah katında en değerli Müslümanın, eliyle ve diliyle başkalarına zarar vermeyen kişi olduğunu açıklamıştır. Ashabından biri; **“Ya Rasulallah! Bana, titizlikle sarılmam gereken bir tavsiyede bulunur musunuz?” dedi. Peygamberimiz de: ‘Rabbim Allah’tır de ve istikamet üzere ol’ buyurdu. Sahabi, tekrar sordu: ‘Günah işleme bakımından benim en çok dikkat etmem gereken şey nedir?’ Efendimiz, eliyle dilini göstererek, ‘Budur’ buyurdu.”** [8]

Muhterem Mü’minler!

Doğru ve güzel söz söylemeyi, dinimiz sadaka saymış ve bu tür sözlerin Allah katında sevap kazandıracağını bildirmiştir. Bunun için, bir Müslümanın tatlı dilli, güler yüzlü, şirin sözlü olması ve kimseyi incitmemesi gerekir. İftira, yalan, gıybet, söz gezdirme, ara bozma, insanları birbirine düşürme gibi dinimizin haram kıldığı fiillere sebep olabilecek sözleri söylemekten ve dinlemekten kesinlikle kaçınmalı ve mealini sunacağım şu ayet-i kerimeyi, hep hatırimızda tutmalıyız: **“Rahman’ın kulları onlardır ki, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında ‘selâm’ der (geçer)ler. “Onlar, yalan yere şahitlik etmezler! Boş ve kötü sözlerle karşılaştıklarında vakar ile oradan ayrılırlar.”** [9]

[1] Beled, 90/9.

[2] Kaf, 50/17 ve 18.

[3] Nur, 24/24.

[4] İsra, 17/53.

[5] Nahl, 6/125.

[6] Fâtır, 35/10.

[7] Ahzab, 33/19; Hümeze, 104/1-2.

[8] Riyazu’s-Salihin, s. 534, H. No. 524.

[9] Furkan, 25/63 ve 72.